

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500—; pt. particulari Lei 800—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500—. În străinătate Lei 2000—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

Sumarul:

•• Noul guvernator al Băncii Naționale. — E. V.: Cum se nasc crizele economice și cum le putem combate. — Ing. Gh. Brânduș: Discuțiuni și controverse pe tema organizării exploataților comunale. — Mercator: Acțiunea de românizare. — Cronica: Majorarea salariilor funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu. Degrevări de impozite pentru salariați. D-l Ovid Vlădescu. Casa de depuneri și consemnațiuni. Proiectul Morgenthau. Hitler urea să salveze aurul german.

Noul guvernator al Băncii Naționale.

Personalitatea d-lui Ioan I. Lapedatu, noul guvernator al B. N. R. este așa de cunoscută în cercurile financiare din țară și în special din Transilvania, încât e de prisos a mai repeta evoluția carierei sale care a ajuns la faza culminantă din prezent grație calităților sale extraordinare de om și financiar.

Intr'un restimp relativ scurt, de câteva săptămâni, d-l Ion I. Lapedatu a trecut prin unele peripeții, am putea zice chiar dramatice, dela omul ostracizat, apoi reabilitat și în fine înălțat la locul care i se cuvine, nu în baza ambițiilor ci în baza meritelor.

Intr'adevăr ostracismul Atenienilor pare a fi găsit o paralelă nedemnă și la noi prin ostracizarea oamenilor cari ar fi putut deveni periculoși, nu pentru libertate ci pentru machinațiunile clicei dela putere.

Știm acum cari au fost cauzele destituirii d-lui Ioan I. Lapedatu din postul de

viceguvernator și le-am comentat și noi la timpul său. Știm și aceea, că a fost o lovitură dată din întuneric, fiindcă pe față ar fi fost supusă oprobriului public pe care aceia cari au voit să treacă tezaurul Băncii de emisiune în străinătate, totuși nu au avut curajul să-l înfrunte.

D-l Lapedatu nu s'a intimidat ci a luat lupta cu samavolnicia până ce răsturnarea regimului dictatorial a adus la cârmă persoane cari au știut aprecia după merit atitudinea neclintită și cinstită a d-sale și a tovarășilor săi de luptă.

Regenerarea statului nostru depinde în cea mai mare măsură de posibilitatea ca la posturile de conducere să fie persoane curate la mâini și neamestecate în intrigile politicianilor de partid. D-l Lapedatu s'a ferit totdeauna să facă politică militantă și a consacrat cu totul activitatea sa pentru înflorirea și înălțarea țării în domeniul unde l-a pus până acuma destinul. D-l Lapedatu cunoaște foarte bine organizația bancară a Transilvaniei unde și-a început cariera și a colaborat la timpul său cu persoanele proeminente ale economiei naționale din această regiune a țării, așa că avem deplină încredere că precum în trecut așa și în viitor — ba încă în mai mare măsură, căci îi stau acum la îndemână alte posibilități — se va interesa deaproape de prosperarea băncilor noastre. Dacă vom avea la conducerea treburilor țării oameni de probitate și convingerile noului guvernator, putem privi cu încredere la viitorul României.

Acțiunea de românizare.

Data fiind, cu unele puține excepții, inferioritatea numerică și economică a elementului românesc dela orașe, era un lucru de sine înțeles, ca societatea românească împreună cu organele statului, îndată după unire, să pornească o acțiune de îndreptare a acelei disproporții supărătoare. Problema era foarte gravă căci trebuiau delăturate prejudecări și indolențe adânc înrădăcinate. Căci, cum am putea numi altfel decât o păcătoasă indolență, toleranța mai mult decât blăjină cu care societatea românească se comporta față de preponderanța economică a unor elemente etnice infiltrate în țară în decursul vremurilor, dar mai cu seamă în ultimele decenii.

O țară numai atunci se poate numi cu adevărat cucerită de o națiune, dacă toate componentele societății cari o alcătuiesc se mișcă în ritm coordonat spre aceeași țintă finală: înălțarea neamului.

Desvoltarea noastră istorică a adus cu sine ca în cuprinsul țării noastre să se adăpostească alături de noi și alte neamuri cari sau au fost privilegiate dela început în privință economică chiar de stat, cum au fost în Transilvania Sașii și în Vechiul Regat Grecii din Fanar, sau au adus cu sine aptitudini înăscute, ca Evreii, Armenii etc. Românul a fost și a rămas plugar și păstor, fiindcă nu cunoștea viața orășenească decât din contactul pe care-l avea cu vânzarea produselor sale. Orașele din Transilvania erau rezervate Sașilor iar cele din Vechiul Regat au fost ocupate de Greci, Armeni și mai târziu de Evrei. În mijlocul acestor „oaspeți” abia ici-colo se mai încuiba și câte un Român. Abia în epoca modernă, mână 'n mână cu schimbarea structurii satelor și a vieții de stat, li s'a deschis și Românilor drumul spre orașe, dar pozițiile principale în industrie și comerț le-au găsit deja ocupate de elementele sus amintite.

Piedeca principală a unei afirmațiuni mai masive în domeniul economic a rasei dominante, o forma lipsa de capital și de elemente instruite pentru exercitarea îndeletnicirilor burgheze. Populația satelor care se îndrepta spre

orașe era săracă iar patronii străini nu-i primeau de ucenici. În felul acesta meseriile, comerțul și industria au rămas până în timpurile cele mai noi, domenii închise pentru tineretul român. În ultimii ani s'a pornit și la noi o mișcare pentru romanizarea întreprinderilor. La mișcarea aceasta au aderat și băncile românești, acordând împrumuturi ieftine și pe timp mai îndelungat, persoanelor cari au voit să se afirme în acest domeniu. De fapt, evoluția cea nouă a economiei noastre naționale a dat rezultate foarte bune. O mulțime de întreprinderi străine au trecut cu sprijinul băncilor în mâini românești. E firesc, ca acțiunea înjghebată fără o tranziție corăspunzătoare, să aibe și unele lacune provenind mai cu seamă din lipsa personalului românesc de specialitate. Dublarea posturilor de conducere nu s'a dovedit a fi un leac universal, căci dublantul de multeori privea postul său ca o sinecură, și nici idee nu avea, că pe lângă munca efectivă ce ar fi trebuit s'o depună în afacere, datorința sa morală era de a susține cu toată tăria noua evoluție națională în reionul supus controlului său.

O altă piedecă a generalizării ideii de romanizare în comerț etc. este și mentalitatea ciudată a Românului care nu privește o îndeletnicire manuală de egal estimată cu o îndeletnicire intelectuală, cu toate că o meserie nu împiedecă pe nimeni să facă orișice studii. Urmarea este, că după terminarea unei școli de specialitate, Românul nu mai vrea să fie comerciant, industriaș sau agricultor efectiv, ci mai curând un impiegat de stat sau funcționar la careva întreprindere, fie chiar și cu o leafă cu mult mai mică în comparație cu venitul ce ar putea să-l aibe din o profesiune liberă. Este aceasta o lene, lipsă de spirit de întreprindere, sau lipsă de tenacitate în urmărirea unui ideal?

Noi credem că mai curând este o lipsă de îndrumare sistematică. Tineretul satelor care caută așezare la oraș, nu trebuie lăsat în voia întâmplării. Afară de internate de ucenici, s'ar putea înființa și organe de control cari să supravegheze de aproape condițiile de traiu și de lucru a ucenicilor plasați pela

particulari. Un birou de evidență despre locurile vacante de ucenici ar înlesni mult plasarea lor. Va să zică, romanizarea meseriilor, industriei și comerțului nu trebuie să o începem numai de sus, prin schimbarea firmei și a consiliilor unei întreprinderi, ci și de jos, dela multele și măruntele întreprinderi din cari se desvoltă de obicei burghezimea care ne lipsește așa de mult. Să nu ne sperie faptul, că pentru o astfel de evoluție e nevoie de timp. Două-trei decenii nu contează prea mult în viața unui popor, atunci când e vorba să suplinim lipsurile unor secole și să dăm orașelor noastre o pulsație economică cu adevărat românească. Dar să nu ne bazăm numai pe oficii și pe intervenția statului. Acestea sunt la orice caz un sprijin prețios pentru ducerea la bun sfârșit a unei directive și al unui program, însă pe lângă acestea e nevoie și de înțelegerea și solidaritatea publicului. Publicul românesc trebuie să sprijine din toate puterile formarea burgheziei românești. Aceasta o poate face dacă cheltuiește banul său cumpărând pe cât se poate dela întreprinderi românești.

Nu știm dacă și în ce formă se va continua mai departe în mod oficial cu acțiunea de romanizare a întreprinderilor; societatea românească la orice caz nu trebuie să se bazeze numai pe oficialitate și nu trebuie să aștepte îndrumări numai de sus. Guvernul actual are destule probleme grele de rezolvat așa că între împrejurările date trebuie să apelăm mai mult la inițiativa particulară și solidaritatea întregii societăți românești.

MERCATOR.

Cum se nasc crizele economice și cum le putem combate.

Pentru ca să putem evita crize economice, adică lipsa de plasament și șomajul, ar trebui ca oamenii să fie în situația de a putea cumpăra tot ce omul a produs sau a adunat. Cine contestă că aceasta ar fi posibil, acela afirmă că oamenii se străduiesc mai mult a munci decât a consuma — o afirmațiune care e în contradicție cu experiența. Cererea bunurilor ar

trebui mai curând să întreacă totdeauna oferta; atunci nu am mai putea avea o criză de plasament (consumație). Câtă vreme bunurile produse și agonisite se schimbau contra altor bunuri, nici nu era vreo criză, căci atât oferta cât și cererea erau reprezentate prin marfă (bunuri).

Situația aceasta s'a schimbat abia atunci când nu s'a mai făcut schimb de troc, marfă contra marfă, ci s'a introdus comerțul cu bani, adică ban contra marfa. Cererea era banul, iar oferta era marfa. Relațiunea aceasta a produs unele schimbări atât în privința cererei (banului) cât și a ofertei (marfa). S'a văzut adică faptul, că dacă oferta scade, cererea se urcă și atunci se produce o urcare a prețului mărfurilor și valoarea banului scade: urmarea este *inflațiune*. Dacă oferta este mică și cererea asemenea, dar aceasta din urmă totuși întrece oferta, atunci prețul mărfurilor se urcă iar valoarea banului scade. Dacă oferta mărfurilor este mai mare, iar cererea de bani mai mică, atunci oferta mare de mărfuri micșorează prețul mărfii și oferta mai mică de bani urcă valoarea banului. Se poate întâmpla ca raportul dintre ofertă și cerere să fie egal; atunci atât prețul banului cât și al mărfii este ferm. *Problema capitală este, armonia, egalitatea și concordanța dintre ofertă și cerere.*

Se pune deci întrebarea, cum putem ajunge la o armonie dintre ofertă și cerere?

Întrebarea are următoarele patru aspecte:

- cum se poate majora oferta?*
- cum se poate micșora oferta?*
- cum se poate majora cererea?*
- cum se poate micșora cererea?*

Deoarece oferta nu poate exista în altceva decât în marfă, întrebările *a)* și *b)* se pot rezolva în următoarele:

a) Oferta este mai mare dacă

1. Producțiunea mărfurilor e în creștere.

Cu cât se creiază mai multe locuri de muncă și cu cât se va munci mai intensiv în aceste locuri și cu mașini cât mai perfecționate, cu atât sporul mărfurilor va crește, puterea de cumpărare a banului va spori, în schimb prețul mărfurilor va scădea. În relațiunea aceasta nu are nicio importanță dacă locurile de muncă (producțiune) se administrează în mod particular, cooperatist, socializat sau în orice fel.

Nici aceea nu are nicio importanță dacă locurile de producțiune sunt ateliere mici, mijlocii sau uzine uriașe. Pentru formarea prețului lucrul principal este, câtă marfă se produce.

2) Este un lucru știut că nu *întreg stocul de marfă existent* se oferă deodată spre vânzare. Din oarecari motive, mai cu seamă speculative, multe feluri de marfă se înmagazinează sau se ținuesc în întreprizite, pivnițe, silozuri și prăvălii. Dacă comercianții sau deținătorii mărfurilor găsesc că a venit timpul potrivit, ei inundază piața cu marfă. Prin aceasta oferta crește și cererea rămâne în urmă; se produce o creștere a puterii de cumpărare a banului și prețul mediu al mărfurilor scade.

3. Se știe că nu toate mărfurile se produc exclusiv în țară. Mai sunt și de acelea pe cari le importăm din străinătate. Cu cât *importul* este mai mare, cu atât crește potența de cumpărare a banului și scade prețul mărfii.

Cu aceasta am fi răspuns la întrebarea de sub a).

b) *Oferta devine mai mică dacă*

4. mărfurile trec dela comerciant la consumator (cumpărător). Consumul mărfurilor micșorează deci continuu oferta, ceea ce produce o micșorare a puterii de cumpărare a banului și o urcare a prețului mărfurilor.

5. Nu toate mărfurile cari se cumpără de pe piață ajung să fie consumate. Mulți comercianți cred că au un câștig dacă din când în când cumpără stocurile existente, le rețin și le ascund. Prin aceasta micșorează oferta, prețul banului scade iar cel al mărfurilor se urcă.

6. Oferta va fi mai mică și atunci când mărfurile pieții interne se exportează.

Cu cele de sus am rezolvat și întrebarea de sub b).

In rezumat:

a) Oferta va fi mai mare, prețurile vor scădea și potența de cumpărare a banului va fi mai mare din următoarele motive:

1. prin producțiune,
2. prin desfacerea stocurilor,
3. prin import de mărfuri.

b) Oferta va fi mai mică:

1. prin consumațiune,
2. prin stocarea de mărfuri,
3. prin export de mărfuri.

Să precizăm ce este *cererea*.

Cu privire la aceasta, trebuie mai întâi să eliminăm eroarea fatală ce s'a făcut cu confundarea alor două noțiuni. Sunt unii cari confundă trebuințele (necesitățile) cu cererea. Urmarea este o confuzie gravă care nu permite să avem o perspectivă clară a economiei politice. Trebuințele sunt aproape nelimitate, în

orice caz cu mult mai mari decât oferta. Se pune întrebarea, pentru ce? Pentru că oamenii în general mai bucuroși consumă decât muncesc. Din acest motiv necesitățile trebuie *necondiționat să întrecă oferta*. Dar *cererea* rămâne înapoia *ofertei* și prețurile scad; din acest motiv *cererea* niciodată nu e identică cu *necesitatea* (trebuința).

Cercetând mai minuțios angrenajul economic, vom constata următoarele:

Cererea nu e altceva decât *ban și surogat de ban*, deci *monetă metalică sau de hârtie*; poate fi și un *înscris* (cec, cambiu, credit etc. pe cari le putem cuprinde și sub numirea de *monetă de gir*). La orice caz, să nu confundăm niciodată cererea cu trebuințele (sau necesitățile). Nouă ne *trebuie* șuncă, unt și ouă, chiar și automobil, vilă, o călătorie de vacanță și multe altele, dar *cerere* pentru toate aceste lucruri frumoase și bune, putem avea numai atunci dacă avem o pungă plină, un portofel doldora sau un carnet voluminos de cecuri valabile.

c) Cum se poate majora cererea de bani?

7. *Cererea de bani* va crește dacă producțiunea banului este în urcare, irelevant dacă această producțiune se face în monetă metalică (sau descoperire de noi zăcăminte de aur), sau în monetă de hârtie (bancnote). Majorarea producțiunii de bani majorează și cererea așa că se va observa imediat o urcare generală a prețului mărfurilor și o scădere a potenței de cumpărare (sau a valorii intrinseci) a banului.

8. Moneta din circulație se poate majora și dacă banul teaurizat iese din ascunzișuri și apare pe piață. Când se poate întâmpla acest lucru, depinde de multe cauze. Decisivă este credința sau părerea posesorului de bani, că va avea un câștig dacă deschide sefurile sale pentru ca să cumpere marfă, sau să dea banul mai departe în formă de împrumut pentru același scop. *Inflațiunea* este forma patologică a acestui fenomen.

9. Cererea va deveni și în acel caz mai mare, dacă pentru marfa exportată intră mult aur în țară. Aurul provenind din străinătate, devalorează banul intern al țării, dacă se pune în circulațiune. Așa s'a întâmplat în Statele Unite între anii 1918—1922 când au avut o inflație de aur.

Posibilitățile de sub 7—9 sunt răspuns la punctul c).

d) *Cererea va deveni mai mică dacă*

10. Statul sau Banca de emisiune retrag banul din circulație. Aceasta se poate face prin emiterea de noi împrumuturi interne, sau prin majorarea de impozite. În acest caz banul nu mai e folosit pentru majorarea lefurilor sau pentru alte scopuri, ci din contră, e teaurizat. Unele bănci de emisiune au obiceiul de a arde bancnotele cu această ocazie. Prin aceasta se micșorează cererea și valoarea banului va crește. Dacă Banca de emisiune urcă scontul, atunci are de scop să micșoreze cantitatea banului din circulație. Prin urcarea scontului cererea de credite se îngreunează și se micșorează; debitorii caută să-și achite cambiile și prin aceasta banul se scurge în cantitate mai mare în trezorul Băncii de emisiune.

Dar statul mai are și alte posibilități de a micșora cererea respective circulația banului. Cele arătate sunt însă suficiente pentru ilustrarea felului în care statul poate să influențeze formarea prețurilor, o mai amplă cercetare nu permite spațiul acestui articol.

11. După cum am arătat la pct. 8, banul poate fi teaurizat. Dar numai un anumit procent al populației poate face acest lucru. În cazul acesta aceia cari posed un surplus de bani, îi retrag din circulație; cererea devine mai mică, potența de cumpărare a banului se urcă și prețurile scad. Acesta e fenomenul micșorării viteziei de circulație a banului.

12. În același fel ca și prin teaurizare, cererea scade dacă pentru mărfurile importate aurul se scurge în străinătate. Cu cât scade prin aceasta cererea, cu atât crește potența de cumpărare a banului și cu atât scade prețul mărfurilor.

Să rezumăm cele spuse:

c) *Cererea va fi mai mare dacă:*

7. sporirea banului se urcă;

8. teaurizarea se suprimă;

9. dacă întră aur din străinătate.

d) *Cererea va fi mai mică,*

10. prin retragerea din circulație a banului;

11. prin teaurizare particulară;

12. prin trecerea aurului în străinătate.

13. Mai avem de cercetat înscrisurile de jir. Folosirea mai intensivă a cecurilor, cambiilor, remiterilor adecă a plăților fără de numerar, nu sunt altceva decât folosirea mai intensivă a creditului. Omul de afaceri trece la aceste forme ale creditului de obicei atunci când prețurile se urcă, când adecă potența de cumpărare a banului scade.

14. În cazul invers rezultatul dela punctele 10—12 va fi o scădere a prețurilor, deci o ur-

care a valorii banului. Datoriile vor fi tot mai greu de suportat, căci cine va împrumuta bani dacă într'o bună zi va trebui să-i replătească într'o monedă mai valoroasă; pentru bani împrumutați și disponibiliți în gir nu sunt șanse de plasament. În bănci se va aglomera numărul și în ciuda procentului mic, totuși nu se găsesc amatori.

Din cele de mai sus rezultă că cererea de înscrisuri cu gir se urcă dacă în genere cererea întrece deja oferta. Din contră, va fi mai mică în cazul că în genere cererea este deja în descreștere față de ofertă.

O urcare a prețurilor are de efect o creștere a cererii de credit. Scăderea prețurilor din contră o micșorare.

Cercetând în cele precedente cauzele cari pot influența cererea și oferta mai avem în concluzie de cercetat:

1. care a fost până acuma politica economică a statului;

2. cum are să fie politica economică în viitor?

Politica economică a statului a fost până acuma în genere o *politică de ofertă, adecă o politică a banului*. Față de această activitate intensivă în direcția banului, se constată o apatie vădită în direcția cererii, adecă a producțiunii (mărfurilor).

Deoarece, după cum am văzut mai sus, trebuințele nu numai că ar putea absorbi totdeauna oferta, dar ar putea chiar întrece, îndestularea poporului cu bani ar trebui astfel dirijată ca *poporul să aibe totdeauna bani*, în care caz mărfurile oferite ar fi cumpărate până la satisfacerea acelor trebuințe. Dacă trebuințele au fost îndestulite, atunci forța de producțiune a poporului va scădea și echilibrul se restabilește.

Până acuma distribuția banului a fost dirijată la întâmplare și în mod arbitrar. Întâmplarea era reprezentată de găsirea de noi zăcăminte de aur iar arbitrarul de posesorii banului.

În noua ordine economică întâmplarea va trebui înlocuită prin rațiunea organizatoare a conducătorilor, iar arbitrarul cu grija pentru binele obștesc. Mîntea sănătoasă ne spune că circulația banului trebuie să o potrivim cu oferta mărfurilor, iar teaurizarea banului trebuie împiedecată cu mijloace de combatere cari stau în puterea statului și a Băncii de emisiune.

Trebue împiedecat ca izvorul de alimentare al banului să fie la voia întâmplării. Cine teaurizează banul, detrage posibilitatea de muncă a producătorilor:

1. Muncitorul nu va avea lucru ;
 2. Oferta de economii (depuneri) va fi mică ; lefurile vor fi mici și dobânzile se vor urca ;

3. Producătorii nu vor mai avea bani să cumpere marfă produsă tot de ei și să o consume.

Din contră, dacă vom potrivi circulația banului la oferta mărfurilor :

1. vom avea imediat o mai mare cerere pentru mâna de lucru ;

2. depunerile (capitalurile) se vor urca, dobânzile vor scădea și lefurile se vor urca ;

3. banul ajunge în mâna producătorilor (muncitorilor) și le permite cumpărarea mărfurilor oferite.

(După „Geld und Arbeit“).

E. V.

Discuțiuni și controverse pe tema organizării exploatărilor comunale.

(Urmare din Nr. 34—35).

O exploatare pentru ea să-și poată acoperi cheltuturile trebuie să aibe o anumită cifră de afaceri care să acopere minimumul de cheltuieli creat de funcționarea sa. În măsura în care ea nu are această posibilitate, este defictară. Dar dacă este defictară ea trebuie totuși menținută în funcțiune. Nevoile vieții civilizate reclamă un anumit grad de confort urbanistic care nu se conduce numai după regulile comerciale. Evident că o exploatare defictară trebuie subvenționată de comună din fonduri create anume. S'ar putea spune că dacă comuna poate subvenționa exploatarea, ea tot dela locuitorii colectează fondul respectiv așa că în ultima analiză se poate reveni tot la tarife. Dar să admitem că prin tarife s'ar ajunge la cote absurde. Atunci de sigur să s'ar recurge la anumite fonduri provenite din impozite, ceea ce ar însemna că cetățeanul care nu se folosește de serviciul prestat, ar fi nedreptățit, însă faptul s'ar justifica prin primordialitatea interesului colectiv față de cel individual. De aceea analiza mai amănunțită a fenomenului n'are niciun rost căci prin reducerea la absurd a demonstrației s'ar ajunge la desființarea exploatării, ceea ce este inadmisibil.

Chtar dacă comuna subvenționează exploatarea totuși este recomandabil ca ea să aibe

gestiune separată. Această gestiune separată dă posibilitatea unei ușoare urmărit a exploatării pe calea contabilității patrimoniale. Bugetul ca document gestionar nu spune absolut nimic ; el repartizează doar într'un fel veniturile și cheltuturile, adevărat în ultima analiză este un jurnal mai dezvoltat dublat de un plan de lucru financiar. Din încheierea bugetară nu se poate însă cunoaște niciodată situația financiară a exploatării, nu se știe dacă tarifele sunt bine fixate ; dacă anul se încheie cu pierdere sau cu profit ; dacă inventarul s'a mărit ca valoare efectivă (deci considerând amortizările etc.). Contabilitatea publică nu ține legătura între cheltuturile mai multor exerciții financiare ; nu dă nicio orientare asupra plășilor făcute pe exerciții succesive, nu ține evidența împrumuturilor, etc. etc. Toate aceste operațiuni intră în judecarea și analiza situației financiare a unei exploatări și nu se poate concepe ca ea să nu le aibe la zi. De aceea gestiunea separată a exploatărilor se impune de dragul ordinii tehnice financiare care numai astfel poate fi ținută la zi, chiar dacă în aparență sunt necesare câteva persoane în plus peste efectivul reclamat de mecanismul tradițional pur administrativ. Dacă se înțelege că situația exactă a unei exploatări conține peste orice altă considerațiune, atunci legea pentru organizarea exploatărilor comunale constituie un bun neprețuit de care trebuie să se folosească orașele românești în cel mai înalt grad. Ea reprezintă un instrument indispensabil oricărui întreprinderi. Fără acest instrument nu se poate concepe funcționare și administrare științifică, ci o orbecială în necunoscut, fapt pe care vremurile actuale îl repudiază cu desăvârșire.

(Sfârșit).

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

CRONICA

† Anghel Bena. La 9 Octomvrie a. crt. a trecut din viață Anghel Bena, pensionar al Băncii „Albina“. Defunctul a intrat în serviciul băncii ca practicant în a. 1900 la etatea de 19 ani, apoi a urmat scara ierarhică devenind funcționar superior la Centrală. În calitatea aceasta a servit în diferite funcții ; mai la urmă ca și casier timp de peste 15 ani.

A fost un muncitor conștient și un bun coleg pe care umorul nu l-a părăsit niciodată, nici chiar în ultimul timp a greii sale boli.

A trăit 63 ani.

Dumnezeu să-l odihnească în pace !

Majorarea salariilor funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu. (Deciziunea Nr. 54.319 a ministerului economiei naționale). Ministerul economiei naționale a dat următoarea decizie privitoare la majorarea salariilor:

ART. I. — Cu începere de la 1 Oct. 1944 salariile tuturor funcționarilor, ale lucrătorilor și ale oamenilor de serviciu, cu excepția acelor prevăzuți în articolul IV din prezenta deciziune, se măjorează în mod obligatoriu, după cum urmează:

1. Salariile lunare.		Majorarea la sută:		
Până la 10.000 Lei inclusiv				
De la 10.000 Lei exclusiv până la	11.000 Lei inclusiv			65
" 11.000 " " " "	" 12.000 " " " "			62
" 12.000 " " " "	" 13.000 " " " "			59
" 13.000 " " " "	" 14.000 " " " "			56
" 14.000 " " " "	" 15.000 " " " "			53
" 15.000 " " " "	" 16.000 " " " "			50
" 16.000 " " " "	" 17.000 " " " "			47
" 17.000 " " " "	" 18.000 " " " "			44
" 18.000 " " " "	" 19.000 " " " "			41
" 19.000 " " " "	" 20.000 " " " "			38
" 20.000 " " " "	" 21.000 " " " "			35
" 21.000 " " " "	" 22.000 " " " "			32
" 22.000 " " " "	" 23.000 " " " "			29
" 23.000 " " " "	" 24.000 " " " "			26
" 24.000 " " " "	" 25.000 " " " "			23
" 25.000 " " " "	" 26.000 " " " "			20
" 26.000 " " " "	" 27.000 " " " "			17
" 27.000 " " " "	" 28.000 " " " "			14
Peste 28.000 Lei exclusiv				11

2 Salariile cu ora.		Majorarea la sută.		
Până la 50 Lei inclusiv				
De la 50 Lei exclusiv până la	55 Lei inclusiv			65
" 55 " " " "	" 60 " " " "			62
" 60 " " " "	" 65 " " " "			59
" 65 " " " "	" 70 " " " "			56
" 70 " " " "	" 75 " " " "			53
" 75 " " " "	" 80 " " " "			50
" 80 " " " "	" 85 " " " "			47
" 85 " " " "	" 90 " " " "			44
" 90 " " " "	" 95 " " " "			41
" 95 " " " "	" 100 " " " "			38
" 100 " " " "	" 105 " " " "			35
" 105 " " " "	" 110 " " " "			32
" 110 " " " "	" 115 " " " "			29
" 115 " " " "	" 120 " " " "			26
" 120 " " " "	" 125 " " " "			23
" 125 " " " "	" 130 " " " "			20
" 130 " " " "	" 135 " " " "			17
" 135 " " " "	" 140 " " " "			14
Peste 140 Lei inclusiv				11

3. Salarele în acord.

Pentru salariații plătiți în acord vor fi reduse astfel încât pe categorii sau grupe de lucrători să se realizeze sporuri mijlocii de câștig corespunzătoare procentelor prevăzute în tablourile de mai sus.

ART. II. — Sporurile prevăzute în articolul I din prezenta deciziune se aplică asupra sala-

riilor brute în vigoare la data de 31 Iulie 1944. Calcularea sporurilor nu se face tranșe de salarii.

Prin salarii brute, în sensul acestei decizii, se înțeleg indemnizațiile totale în vigoare la data de 31 Iulie 1944, cuvenite sub orice formă (în numerar sau în natură) funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu, exclusiv alocația de familie, orele suplimentare, primele de producție sau de activitate și cheltuielile de transport întâmplătoare.

Dacă din aplicarea procentelor de majorare prevăzute în articolul I din prezenta deciziune ar rezulta pentru un salar mai mare la 31 Iulie 1944 un salar majorat mai mic decât salariul imediat anterior din scăderile de salarizare date în articolul menționat, în acest caz primul salar (mai mare la 31 Iulie 1944) va fi sporit la nivelul celui de al doilea (mai mic la 31 Iulie 1944).

Art. III. — Pentru salariile funcționarilor, ale lucrătorilor și ale oamenilor de serviciu majorate după data de 31 Iulie 1944, se va proceda în modul următor:

1. dacă sporul acordat este inferior celui rezultat prin aplicarea procentului stabilit în articolul I din prezenta deciziune, el va fi majorat la nivelul sporului calculat în conformitate cu prevederile articolului menționat și

2. sporurile superioare celor rezultate prin aplicarea procentului stabilit în articolul I din deciziunea de față se consideră drepturi câștigate pentru salariați.

ART. IV. — Prevederile prezentei decizii nu se aplică:

1. funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu încadrați în Codul funcționarilor Publici;

2. funcționarilor, lucrătorilor și oamenilor de serviciu ale căror salarii sunt stabilite prin legi speciale sau regulamente date pe baza unor legi speciale și

3. personalului casnic de serviciu.

ART. V. — Deciziunile date de către Ministerul Economiei Naționale și Comisariatul General al Prefecturilor privitoare la salarii rămân în vigoare.

Cu începere de la 1 Octombrie 1944, limitele de salarii fixate prin acele decizii sunt de drept modificate în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii.

ART. VI. — Pe data publicării prezentei decizii se înființează pe lângă Comisariatul General al Prefecturilor o comisie formată din:

1. delegatul Ministerului de Finanțe;

2. delegatul Subsecretariatului de Stat al Muncii;

3. delegatul Comisariatului General al Prefecturilor;

4. doi reprezentanți ai întreprinderilor industriale recomandăți de către Uniunea Generală a Industriștilor din România;

5. doi reprezentanți ai comercianților recomandăți de către Camera de Comerț și Industrie din București;

6. doi reprezentanți legali ai funcționarilor particulari;

7. doi reprezentanți legali ai lucrătorilor.

Această comisiune va examina problema salariilor funcționarilor și ale lucrătorilor care activează în întreprinderile particulare și va supune în cel mai scurt timp propunerile sale Ministerului Economiei Naționale.

ART. VII. — Infracțiunile la prevederile prezentei decizii se constată și se pedepsesc în conformitate cu dispozițiunile Legii Nr. 282 publicată în Monitorul Oficial Nr. 100 din 1 Mai 1943 cu modificările sale ulterioare.

ART. VIII. — Organele de control și inspecțiuni ale Subsecretariatului de Stat al Muncii și ale Comisariatului General al Prefurilor sunt delegate cu controlul aplicării dispozițiilor prezentei decizii.

*

Degrevări de impozite pentru salariați. Pentru a se veni în ajutorul salariaților, în special a celor cu salarii mici și a celor cu familii numeroase, legea din 22 Septembrie 1944 prevede reduceri simțitoare de impozit pe salarii după distincțiunile următoare:

1. S'a majorat de la 500 Lei la 1500 Lei lunar ajutorul de familie pentru copiii minori, scutit de impozitul pe salarii.

2. S'au majorat reducerile de impozit pe salarii pentru salariații care au copii minori și al căror venit nu întrece 300.000 Lei anual. Astfel: cei cu 2 și 3 copii obțin o reducere de 25% a impozitului pe salarii; cei cu 4 și 5 copii obțin o reducere de 40% a impozitului respectiv; cei cu 6 și mai mulți copii obțin o reducere de 60% a impozitului.

3. Reducerile de impozit pe salarii acordate în trecut pentru muncitorii manuali au fost majorate în mod simțitor.

Tabloul de mai jos exemplifică reducerile obținute de către un muncitor manual cu 2 copii:

Salariu.	Reduceri de impozit acordate în trecut din impozitul comun 100%	Reduceri de impozit la care au dreptul în prezent.	Diferența de reducere acordată la 22 Septembrie 1944.
6.000	40%	81 %	41 %
8.000	30%	74 %	44 %
10.000	20%	62,50%	42,50%
12.000	10%	55 %	45 %
14.000	10%	40 %	30 %
16.000	10%	40 %	30 %
18.000	10%	32,50%	22,50%
20.000	10%	32,50%	22,50%

D-I Ovid Vlădescu, fost subsecretar al românzării, a fost arestat de organele poliției Capitalei.

El a fost pus la dispoziția comisiei de anchetă a guvernului.

*

Casa de depuneri și consemnațiuni aduce la cunoștința tuturor titularilor de conturi spectale că începând de la data prezentei comunicări toate avizele pentru plata cekurilor, urmează să fie înaintate direct sediului central din București, calea Victoriei Nr. 13.

*

Proiectul Morgenthau. După cum se află dintr'o sursă demnă de încredere din Washington, președintele Roosevelt s'a rostit în mod definitiv împotriva proiectului Morgenthau, intenționând să transforme Germania într'o țară pur agricolă, deși președintele este favorabil măsurilor pentru suprimarea anumitor industrii din Reich.

*

Hitler vrea să salveze aurul german. Din izvor bine informat se află că la cartierul general al lui Hitler s'a ținut o conferință a funcționarilor superiori ai Băncii Reichului.

Această conferință, care a discutat posibilitățile pentru „salvarea” fondurilor în aur ale Germaniei, a aprobat o serie de măsuri, prevăzând ascunderea fondurilor principale la anumite „instituții prietene din străinătate”.

Hitleriștii au mari speranțe să poată salva aurul german prin intermediul instituțiilor financiare și ai reprezentanților comercianților din Spania și Argentina.

Nr. 8219/1944.

Concurs.

La Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu sunt vacante următoarele posturi.

1. Un post de contabil șef, cu salariu lunar bruto 16.000 Lei, plus adausul de scumpete, chirie și ajutor familial.

2. Un post de șef de serviciu, cu salariu lunar bruto 16.000 Lei, plus adausul de scumpete, chirie și ajutor familial.

Pentru întregirea acestor posturi publicăm concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în „Telegraful Român” (24 Sept. 1944).

Cel ce dorește să ocupe aceste posturi, își vor înainta toate actele legale necesare pentru numirea în posturile vacante Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Candidații să fie de confesiune ortodoxă. Vor fi preferați cei cari pe lângă studiile de specialitate au și studii teologice.

Sibiul, din ședința secției unite, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 4 Septembrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc.